

AGENDA

of the General Body Meeting of
NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION
to be held at 12.00 noon on
SUNDAY, the 7th May, 1995 at
Shri Shivaji College of Education, Amravati

ITEM NO. 170 : CONFIRMATION OF MINUTES :

TO CONFIRM the minutes of the General Body meeting of Nagpur University Teachers' Association held at 12.00 noon on Sunday, the 16th October 1994 at C.P. AND BERAR COLLEGE, Tulsibag Mahal, NAGPUR. (copy of the minutes is circulated on page no.61 of 1994 NUTA Bulletin).

विषय क्रमांक : १७१

प्रा. बलदेव प्रसाद मिश्रा यांचे दुःखद निधन :

प्रा. मा. ना. अंधारे हे प्रा. बलदेव मिश्रा यांचे दुःखद निधनावद्दल पुढील प्रस्ताव मांडतील :-

“जनता महाविद्यालय, चंद्रपूर चे प्रा. बलदेवप्रसाद मिश्रा यांचे दि. ३१ डिसेंबर १९९४ रोजी दुःखद अपघाती निधन झाले. प्रा. मिश्रा हे नुटाचे सक्रिय कार्यकर्ते होते. तसेच नागपूर विद्यापीठाच्या विद्वत् परिषदेचे सदस्य व वाणिज्य शाखेच्या अभ्यास मंडळाचे सतत दोन वेळा अध्यक्ष होते. याही वेळेस ते अभ्यास मंडळावर निवडून आले होते. त्यांच्या दुःखद निधनावद्दल ही सभा आपले दुःख व संवेदना व्यक्त करित असून विनम्र श्रद्धांजली अर्पण करित आहे. ईश्वर त्यांच्या आत्म्यास शांती देवो.”

ITEM NO. 172 : APPROVAL TO THE ANNUAL REPORT :

TO CONSIDER AND TO APPROVE the Annual Report regarding the working of the Association for the calendar year ending on 31st December, 1994.

Notes : (i) As per Article VI (b) (iii) of the Constitution of NUTA, the Annual Report of the working of the Association is prepared by the Executive Committee (vide item No. 2 of 1995) and is to be placed for the approval of the General Body. (ii) The Copy of the Annual Report is circulated in this NUTA Bulletin. (iii) Prof. E.H.Kathale, Secretary will present the Annual Report, on behalf of the Executive Committee.

ITEM NO. 173 : APPROVAL TO THE ANNUAL BUDGET :

TO APPROVE the Annual Budget of the Association for the Financial year commencing on 1st April, 1995.

Notes : (i) Prof. S.A.Tiwari Treasurer, NUTA, will present the Budget on behalf of the Executive Committee. (ii) The copy of the Budget is circulated on page No.22 of 1995 NUTA Bulletin.

ITEM NO.174 : APPOINTMENT OF THE AUDITORS :

TO CONSIDER AND TO APPROVE the following resolution for the appointment of auditors for the Financial year ending on 31st March, 1995 namely :-

“ C.R.Sagdeo & Co. Chartered Ac-

countant “Prabha Niwas” Nagpur be appointed as auditor for the Financial year ending on the 31st March 1995”

Note : (i) As per Article VII of the Constitution the "General Body shall appoint auditors annually in the Annual Meeting of the Association." (ii) The Executive Committee resolved to recommend the above resolution (Vide item No. 4 of 1995) which is now placed before the General Body for its approval. (iii) Prof. S.A.Tiwari Treasurer, on behalf of the Executive Committee, will move the resolution.

ITEM NO. 175 : AMENDMENTS TO THE CONSTITUTION OF NUTA TO CONSIDER AND APPROVE

the following proposal for the amendment to the Constitution of NUTA :-

(PROPOSAL)

(1) In sub para (b) of Article II the word “University” be substituted by the words “University and College.”

(2) In sub para (e) of Article II the word “University” be substituted by the words “University and college.”

NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION MEETING NOTICE : 2 Date :15.04.1995

From
Prof. E.H.Kathale,
Secretary, NUTA,
N-162 Reshim Bagh,
Nagpur-440 009.

To,
All the members of the
Nagpur University Teachers' Association
Dear members,

I have the honour to inform you that in exercise of the powers conferred on it by Article VIII of the Constitution of NUTA, the Executive Committee has decided to have the meeting of General Body at 12.00 noon on the date and at the place mentioned below.

2. Agenda of the General Body meeting is printed in this NUTA Bulletin. If you propose to suggest any amendments to any of the proposals/ Resolutions included in the Agenda, you may send it to me within a period of one week from the date of the posting of this Bulletin. It will not be possible for the amendments received after the due date to be included in the additional agenda. Please send one copy of your amendment to Prof. B.T.Deshmukh, President NUTA, 3 Subodh Colony, Near Vidarbha Mahavidyalaya, Amravati-444 604.

3. Rules for proposing amendments to the proposals/resolutions are printed on page 97 of 1977 NUTA Bulletin. You are requested to kindly make it convenient to attend the meeting.

Yours faithfully,
Sd/- E.H.Kathale,
Secretary, NUTA

Date and Place of the meeting
Sunday, the 7th May 1995 at
Shri Shivaji College of Education,
Amravati

(3) In sub para (d) of Article IV in the beginning before the word "Association" the words "District Unit" be inserted as title.

(4) In sub para (d) of the Article V the words "Nagpur University" in the 2nd line be substituted by the words "Nagpur and Amravati University"

Notes : (i) Article X of the Constitution of NUTA reads as follows :- (a) Proposal to amend the Constitution may come with fourteen clear days' notice either from the Executive Committee or from one fifth of the total membership of the Association. (b) The Constitution shall stand amended if the proposal is approved by a majority of not less than two thirds of the members present and voting in its General Body.

(ii) The above mentioned proposal for amending the constitution was approved by the Executive Committee in its meeting held on 15th January 1995 at Item No.5.

(iii) Text of the Constitution of NUTA is given on page 2 of the 1978 NUTA Bulletin and reprinted as amended up to date on page 32 & 33 of 1993 NUTA Bulletin.

(iv) Prof. E.H.Kathale Secretary will move the proposal.

**ITEM NO. 176 :
TO INCREASE LIFE MEMBERSHIP FEE :**

On behalf of the Executive Committee Prof. E.H.Kathale shall move the following resolution. :-

That the life membership Fee of NUTA be increased from Rs. 2001 to Rs. 4001/-

Notes : (A) The provision in the Constitution of the Association is in para 3, which reads as follows :

"The Life Membership Fee may be increased at any time by a resolution passed by the General Body"

(B) The Executive Committee of NUTA at its meeting held on 15th April 1995 (Vide Item No. 18) resolved to Approve the following arrangement :-

(1) From the date of the publication of this Bulletin till 6th May 1995 Life Membership Fee or the partial payment towards Life Membership Fee shall be accepted by the Treasurer only in the form of crossed Demand Drafts. During this period, under no circumstances, the Treasurer will accept the Life Membership Fee by cheques or cash.

(2) However all Crossed Demand Drafts issued by any Scheduled Bank in Vidarbha on or before 6th May 1995 for Rs. 501/- in favour of "Treasurer NUTA" will be received by the Treasurer on 7th May 1995 at the venue of the General Body Meeting before the said item is resolved and the said payment will be treated as a payment made by the concerned teacher towards Life Membership Fee of NUTA, as if paid on or before 7th May 1995.

(3) The Treasurer will issue receipt of such crossed Bank Draft and mention on each receipt name of the concerned teacher and the date on which such Bank Draft was issued and the name of the Bank concerned.

(4) Any teacher can become a member of NUTA by paying the L.M.Fees of 2001/- in four instalments and the first instalment of Rs. 501/- must be paid by a crossed Bank Draft drawn in the name of Treasurer NUTA on or before the said item is resolved.

(5) After paying the first instalment, the teacher shall pay the remaining amount of 1500/- in three instalments, within a period of one year i.e. before 7th May 1996.

(6) This facility of partial payment of the L.M. Fees of Rs 2001/- in four instalments to be paid in one year shall be available only to such teachers who pay the first instalment of 501/- on or before the said item is resolved in the General Body Meeting.

(7) If there is failure in paying the total amount of L.M.fee of Rs. 2001 during the said period of one year, the partially paid instalments shall be treated as donations.

विषय क्रमांक : १७७

वरिष्ठ श्रेणी देतांना सेवाखंड कालावधी वगळणे:

प्रा. एस. बी. चिंचमलातपूरे हे कार्यकारी मंडळाच्या वतीने पुढील प्रस्ताव मांडतील :-

वरिष्ठ श्रेणी व निवड श्रेणी म्हणून स्थान निश्चिती करतेवेळी सेवाखंड क्षमापीत झाला असेल तर ती सेवा गृहीत धरून व एकूण कालखंड विचारात घेऊन वरिष्ठ व निवडश्रेणीमध्ये स्थान निश्चिती केली जात असे परंतु दि. ११.२.९४ शासन निर्णय क्र. एन.जी.सी. १८९२/२२२४/दि. ११.२.९४ मधील परिच्छेद एक मध्ये "विदाऊट एनी ब्रेक" हा शब्द प्रयोग घातल्यामुळे महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या वरिष्ठ व निवडश्रेणीची स्थान निश्चिती करतांना पूर्वीची सेवा गृहीत धरली जात नाही म्हणून नुटाची ही आमसभा शासनास अशी विनंती करते की, शासन निर्णय क्र. एन.जी.सी./१८९२/२२२४/दिनांक ११.२.९४ मधील "विदाऊट एनी ब्रेक" हे शब्द वगळावे आणि जर शिक्षकांच्या सेवेतील खंड क्षमापीत झाला असेल तर खंडाच्या पूर्वीची सेवा वरिष्ठ श्रेणी व निवड श्रेणीच्या स्थान निश्चिती करते वेळी विचारात घेण्यात यावी.

विषय क्रमांक : १७८

वरिष्ठ श्रेणी देतांना सेवाखंड कालावधी वगळणे:

प्रा. ए.एम. गारोडे हे पुढील प्रस्ताव मांडतील :-

"वरिष्ठ वेतनश्रेणीसाठी (सिनिअर/सिलेक्शन ग्रेड) महाविद्यालयीन शिक्षकाची आठ किंवा १६ वर्षे सेवा मोजतांना सेवा खंडाचा कालावधी वगळून किंवा पूढे ढकलून त्या शिक्षकास वरिष्ठ वेतनश्रेणीसाठी पात्र ठरविण्यात यावे."

विषय क्रमांक : १७९

आयुर्वेद महाविद्यालयातून पेन्शनयोजना :

प्रा.एल.पी. ठाकूर हे पुढील प्रस्ताव मांडतील :-

"महाराष्ट्र शासनाच्या शिक्षण खात्याने विद्यापीठ संलग्नीत सर्व महाविद्यालयांना पेन्शन कम ग्रॅज्युइटी स्कीम दिनांक १.१०.१९८२ पासून लागू केलेली आहे. परंतु संलग्नीत आयुर्वेद महाविद्यालये वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये या खात्याचे अखत्यारीत येत असल्याने ही योजना आयुर्वेद महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना लागू झालेली नाही. म्हणून महाराष्ट्र शासनाने पेन्शन कम ग्रॅज्युइटी स्कीम शिक्षण खात्याप्रमाणे अनुदान प्राप्त आयुर्वेद महाविद्यालयातील शिक्षकांना देखील लागू करावी अशी विनंती नुटाची आमसभा करित आहे"

कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकांची मुख्याध्यापकपदी नेमणूक झाल्यास त्याच्या वेतनास व वेतनश्रेणीस संरक्षण देण्याबाबत

महाराष्ट्र विधानपरिषद सोमवार, दिनांक २१ नोव्हेंबर १९९४
*४०८८३ सर्वश्री बी.टी.देशमुख, व्ही.यु.डायगव्हाणे,
पी.जी.दस्तुरकर, सुरेश पाटील, जयवंत ठाकरे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

(१) कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकांची शाळा संलग्न कनिष्ठ महाविद्यालयामध्ये मुख्याध्यापक पदी नेमणूक झाली नसेल तर ती बढती समजून उक्त शिक्षकाने कनिष्ठ महाविद्यालयामध्ये केलेली सेवा मुख्याध्यापक पदाच्या वरिष्ठ श्रेणीसाठी ग्राह्य धरावी अशी मागणी करणारे एक निवेदन अध्यक्ष विदर्भ ज्युनिअर कॉलेज टिचर्स असोसिएशन यांनी दिनांक ७ मे १९९४ रोजी किंवा त्यादरम्यान माननीय शालेय शिक्षण मंत्री यांचेकडे पाठविले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने काय निर्णय घेतलेला आहे,

(३) अद्याप निर्णय झालेला नसल्यास, याबाबत होणाऱ्या विलंबाची कारणे काय आहेत?

सलीम इकेरीया शालेय शिक्षण मंत्री:(१) होय, हे खरे आहे, (२) व (३) प्रश्न विचाराधीन आहे.

SECRETARY'S REPORT ON THE WORKING OF THE ASSOCIATION FOR THE YEAR ENDING ON 31ST DECEMBER, 1994.

Prepared by the Executive Committee of NUTA under article (VI) (b) (ii) of the Constitution of NUTA and presented by the Secretary on behalf of the NUTA Executive.

Dear Friends,

(1) It gives me great pleasure to accord you all a cordial welcome on behalf of the Executive Committee of NUTA and on my own behalf. It is indeed a proud privilege for me to place before this august body a brief account of our activities and achievements during the year 1994.

(2) Right from its inception, NUTA has been committed to the cause of the welfare of the Teachers' community. In keeping with this commitment, the organisation took up several issues concerning teachers during the period of this report.

(3) During this year, the organisation succeeded in getting several demands fulfilled by the government. Prof. B.T.Deshmukh, President, NUTA making use of his parliamentary skill got the government orders pertaining to the College teachers issued. They include government resolutions regarding the Readers' designation to the teachers in Arts, Science and Commerce Colleges who possess Ph.D. and have been placed in Selection Grade, counting of previous service for pension purposes rendered in recognised non - government unaided Arts, Commerce, Science and Education Colleges, and counting of previous service for the purpose of placement in Senior Scale.

(4) The Government of Maharashtra had announced the payment of Rs. 100 - as an interim relief to the Government Employees following the constitution

of the Fifth Pay Commission. The order, however, excluded teachers drawing U.G.C. Scales. When the matter was brought to the notice of the Government, another G.R.making interim relief applicable to college teachers was issued on the 21st March 94.

(5) We are all aware that the problem of teachers becoming "Surplus" has been haunting the teaching community. Due to the continuous pressure from the organisation, in the Agreement reached between the MFUCTO and the Govt. of Maharashtra on 29th July 1986, it was agreed to appoint the Five-Man Committee and this Committee submitted its Report on 29th Dec. 1988. In para 12 of this Report (printed on p.12 of 1993 NUTA Bulletin) the Committee recommended that there should be a list of the surplus teachers in the University and the management of the College shall ascertain from the University if there is any surplus teacher, before it advertises any vacant post of a teacher. But this recommendation was only resting idly in the pages of the Report and it was never considered for a serious and effective implementation. Over and above, the Govt. maintained calculated indifference towards this recommendation in the said Report, in spite of the efforts of Prof. B.T.Deshmukh through his repeated questions in the Council.

During the last two years, many teachers faced a serious threat of becoming surplus due to the dwindling student-strength. It was a happy coincidence

Teachers in Non- Agricultural Universities affiliated College /Government Institutes of Sciences/ Management Studies/ Social Science/ Foreign Languages/ Journalism & Mass Communication/Music

Counting of previous service for the purpose of placement in the Senior Scale/Selection Grade.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

Higher & Technical Education & Employment Deptt. Resolution No.NGC 1892/(2224)/UNIE-4, Mantralaya Annexe, Bombay-400 032. Date - 11th February 1994.

READ :- 1) Government Resolution, Education & Employment Deptt. No. NGC 1286/(1224)/UNIE-4, dated 27th Feb. 1989.

2) Letter No. F.1-11/87(CPP), dated 20th October, 1991 from University Grants Commission, New Delhi.

3) Letter No. TAU/2400 of 1991, dated 20th December, 1991 from University of Bombay.

4) Government Resolution, Higher & Technical Education & Employment Deptt. No. NGC 1892/(2224) UNI-4, dated 23.10.92.

5) Government Resolution, Higher & Technical Education & Employment Deptt. No. NGC 1792/ (2224) UNI-4, dated 27th Nov 1992.

Resolution :- The Question of implementing University Grants Commission's recommendations regarding the counting of previous Service for the purpose of senior Scale/Selection Grade, in accordance with the U.G.C. Guidelines issued under their circular No. F.1-6/90 (P.S.Cell), dated the 27th November, 1990 was under consideration of the State Government. After careful consideration, the State Government has now decided to implement the UGC's Guide-lines regarding counting of previous service for the purpose of placement in Sr. Scale/Selection Grade as detailed below :-

1) Previous service without any break as Lecturer or equivalent in a university, college, national laboratory or other scientific organisations (CSIR, ICAR,DRDO,UGC etc.) and as a UGC Research Scientist, should be counted for placement of lecturers in Senior Scales

Selection Grade provided that :-

a) the post was in an equivalent grade/scale of pay as the post of a Lecturer.

b) the qualifications for the post were not lower than the qualifications prescribed by the UGC for the post of lecturer,

c) the Lecturers concerned possessed the minimum qualification prescribed by the UGC for appointment as Lecturers,

d) the post was filled in accordance with the prescribed selection procedure as laid down by the University/State Government,

e) the appointment was not adhoc or in a leave vacancy of less than one year duration.

2) These services should be counted for the purpose of placement in Sr-Scale and Selection Grade only and not for any other purposes.

3) No distinction should be made with reference to the nature of management of the institution where previous service was rendered (private/local body/Government) if the above criteria are satisfied.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

(D.A.Karekar)
Deputy Secretary to the Govt. of Maharashtra.

that during this period the Bill for a common Act for all the Universities in Maharashtra was introduced and a Joint Committee was appointed to suggest amendments to the same. Prof. B.T.Deshmukh who also was a member of this Committee had seized this opportunity to incorporate in this Bill the recommendation of the Five-Man Committee regarding the surplus teachers. The Secretariate of the Legislative Council published two volumes containing the amendments suggested by various individuals and organizations, and the amendment suggested by Prof. B.T.Deshmukh appears at serial No. 13 on P. 14 of Vol. II. It is as below :

“Page 59 after line 43 following sub-section 36-A be added after section 36 namely :-

The Management of any affiliated college shall before proceeding to fill in vacancies of teachers in accordance with the prescribed procedure shall ascertain from the University whether there is any suitable person available on the list of surplus persons maintained by the University for absorption in other College and in the event of such person being available the Management shall appoint that person.”

It must be mentioned here that the joint Committee in its meeting held on 25th Feb. 1994 considered and agreed to incorporate this amendment in the Bill. Besides this, the Committee also agreed to extend this same scheme to the non-teaching staff also. Now the above amendment appears as section 79 (4) in the Maharashtra Universities Act 1994.

In the mean time the Govt. issued a Resolution giving protection to the surplus teachers in Arts, Science and Commerce faculties on 24th March 1994. But now the security for the surplus teachers is statutorily guaranteed in the Act and it is a very significant achievement of the Organisation in general and of Prof. B.T.Deshmukh in particular.

(6) The programme of college unit election meetings to be held on 24.9.94 was announced through NUTA Bulletin. As per rules, published in the Bulletin, the report of the meeting signed by the President, Secretary and the Chairman was expected to be sent to the office-bearers of NUTA. However, it was noticed that several units have not as yet submitted such reports.

(7) All India Federation of University and College Teachers' Organisation had given a call to observe August 31st 1994 as a 'Protest Day'. This action was in protest against the delaying tactics of the U.G.C. and the Government of India in appointing a committee for the revision of pay-scales. NUTA decided to Join the Nationwide protest day and requested its members to wear black badges while on duty on 31st August 94. However, the action had to be cancelled as the Govt. of India immediately appointed a pay-revision committee for the University and College teachers under the Chairmanship of Dr. Rastogi.

(8) With great sense of pride and pleasure I report to the General Body that the Organisation has installed computerised pre-printing system at its office in Amravati. The Executive Committee in its meeting dated 11.9.94 approved the proposal to install this system. This was possible by the utilization of the savings earned through special NUTA Bulletin issues regarding Irrigation backlog and Amravati Corporation Grant-in-aid formula as also the amount of Rs. 11000/- received as donation from Amravati Rajyashastra Parishad for this purpose. A Committee under the chairmanship of Prof. S.A.Tiwari with Prof. R. Chittaranjan, Prin.S.B.Chinchmalatpure, Prof. Aniruddha Gawande, Prof. C.K.Damle, Prof.S.B.Lohiya, and Prof. G.N.Wankhade as its members was constituted for the purpose. The Committee worked ceaselessly under the guidance of Prof. B.T.Deshmukh and got the system installed within a period of a month. I

wish to put on record our sincere thanks to the Amravati Rajyashastra Parishada for the donation and the members of the above committee for their excellent job.

(9) The Academic Council of Amravati University had sought to increase the strength of a practical batch in Science faculty from 16 to 20. The Organisation took immediate steps and with the efforts of the office-bearers of NUTA and the teacher-members of the Academic Council of Amravati University, the vile motives and the vicious intentions of the University administration were thwarted and defeated. The success of the speedy response of the Association was that the Academic Council not only rejected the proposal to increase the practical batch from 16 to 20 students, but we also achieved the purpose of deleting the proviso of para 4 of the Ordinance 20.

(10) As you know, the New Maharashtra Universities Act, 1994 has come into force from 22nd July, 94. The University Bill - 92 introduced in Legislative Assembly was referred to the Joint Committee for examination of which our NUTA President Prof. B.T.Deshmukh was one of the members. Prof. B.T.Deshmukh spared no pains in putting forth at the several meetings of the Joint Committee, the considered and well-established views of our organisation on the Bill. We are proud to note that he played a pivotal role in this laborious and painstaking exercise of improving substantially and satisfactorily the Original Bill and was to a great extent instrumental in removing many defects from the Bill.

Task Ahead

A Meeting of the Lecturers affected or likely to be affected by NET was held at Wardha following which District contact meetings of such teachers were held to collect detailed information of these teachers and appraise them of the stand of the organisation on this issue.

We will have to pursue this matter further at government level and may have to resort to the means of agitation, if the situation so demands, to compel the government to accept the correct position.

Counting of service of tutors, demonstrators, method masters for placement in higher grade is another major demand of ours. The matter is being discussed with the government and we look forward to a positive response.

Membership of NUTA :

(11) The NUTA membership has reached upto 3381 at the end of this year. This year the increase in membership is 99.

(12) I am glad to inform you that NUTA Bulletin has completed its 19th year of purposeful existence. This year we have circulated 72 pages of NUTA Bulletin. If you go through the NUTA Bulletin from 1st to last page, you will find that NUTA Executive has tried to give upto date information to all its members about their problems and how the NUTA Executive particularly its President Prof. B.T.Deshmukh has focussed it at Maharashtra Govt. Level through the Mah. Legislative Council.

(13) I am thankful to the press and their representatives both from Nagpur & Amravati areas, for wide coverage to the activities of the Association. This report shall not be complete unless I acknowledge the active cooperation and support of all the members of NUTA and also from non-members i. e. University, College and Junior College Teachers in the activities of the Association and response given by them to the various calls given by NUTA from time to time.

Yours
(E.H.Kahtale)
Secretary, NUTA.

नागपूर येथील नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल वर्क या महाविद्यालयातील प्राध्यापकांना यु.जी.सी. वेतनश्रेणीची थकबाकी देण्यामध्ये होणारा विलंब

महाराष्ट्र विधानपरिषद

पहिले अधिवेशन, १९९५

सोमवार, दिनांक २७ मार्च १९९५

(१) * २ सर्वश्री बी.टी.देशमुख, व्ही.यू.डायगव्हाणे, पी.जी.दस्तुरकर, जयवंत ठाकरे, सुरेश पाटील : सन्माननीय समाजकल्याण मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

१) जानेवारी १९८६ पासून अमलात आलेल्या विद्यापीठ अनुदान आयोगाची वेतनश्रेणी लागू केल्यामुळे घावयाची थकबाकी इतर सर्व महाविद्यालयातील प्राध्यापकांना देण्यात आली असली तरी समाज कल्याण खात्याच्या अखत्यारीत असलेल्या नागपूर येथील नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल वर्क या महाविद्यालयातील प्राध्यापकांना मात्र ती अजूनही अदा करण्यात आलेली नाही, अशी तक्रार करणारे एक निवेदन या महाविद्यालयातील अनेक प्राध्यापकांनी ६ ऑगस्ट १९९४ रोजी किंवा त्या दरम्यान मा. समाज कल्याण मंत्री यांचेकडे पाठविले हे खरे आहे काय ?

२) खरे असल्यास उक्त तक्रारीच्या निवारणार्थ शासनाने काय

उपाययोजना केलेली आहे ?

३) उपाययोजना केलेली नसल्यास याबाबत होणाऱ्या विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बबन घोलप, मा. समाजकल्याण मंत्री. (१) होय.

(२) नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल वर्क नागपूर या महाविद्यालयातील १२ प्राध्यापकांपैकी ९ प्राध्यापकांना दि. १.१.८६ पासून अंमलात आलेल्या विद्यापीठ अनुदान आयोगाची वेतनश्रेणी लागू करण्यात आली असून थकबाकी मंजूर करून, त्यांना अदा करण्यात आलेली आहे. उर्वरित ३ प्राध्यापक १९८६ पासून विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या अटीत बसत नसल्यामुळे त्यांची वेतनश्रेणी निश्चित करण्यात आलेली नव्हती. विद्यापीठाच्या निर्धारण समितीने ऑक्टोबर, ९४ मध्ये सदर ३ प्राध्यापकांना त्यांनी पात्रता पूर्ण केल्याने विद्यापीठ अनुदान आयोगाची वेतनश्रेणी लागू करण्याबाबतचा निर्णय घेण्यात आला आहे. त्या निर्णयाच्या अनुषंगाने आवश्यक त्या बाबींची तपासणी पूर्ण झाल्यानंतर संबंधित प्राध्यापकांना रक्कम अदा करण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

श्री.बी.टी.देशमुख : अध्यक्ष महाराज, उत्तरामध्ये असे म्हटले आहे की, “विद्यापीठाच्या निर्धारण समितीने ऑक्टोबर, ९४ मध्ये सदर तीन प्राध्यापकांना त्यांनी पात्रता पूर्ण केल्याने विद्यापीठ अनुदान आयोगाची वेतनश्रेणी लागू करण्याबाबतचा निर्णय घेण्यात आला आहे.” तरी माझा प्रश्न असा आहे की, ऑक्टोबर १९९४ मध्ये निर्णय घेतला आहे की, ११ जून १९९२ ला घेतला ?

श्री.बबनराव घोलप : अध्यक्ष महाराज, विद्यापीठाच्या निर्धारण समितीने ऑक्टोबर १९९४ ला निर्णय घेतला असल्याचे उत्तरामध्ये स्पष्टपणे म्हटले आहे.

श्री.बी.टी.देशमुख : अध्यक्ष महाराज, उत्तरामध्ये जे काही म्हटले आहे ते मी वाचले आहे, परंतु “... एक निवेदन या महाविद्यालयातील प्राध्यापकांनी ६ ऑगस्ट १९९४ रोजी किंवा त्या दरम्यान मा. समाजकल्याण मंत्री यांचेकडे

कनिष्ठ महाविद्यालयीन शारिरीक शिक्षण शिक्षकांना पदवी स्तरावर द्वितीय श्रेणीची भेदभावपूर्ण

विहित केलेली अर्हता

महाराष्ट्र विधानपरिषद

पहिले अधिवेशन, १९९५

सोमवार, दिनांक २७ मार्च १९९५

(४) ४२ सर्वश्री बी.टी.देशमुख, व्ही.यू.डायगव्हाणे, पी.जी.दस्तुरकर, जयवंत ठाकरे, सुरेश पाटील श्रीमती नीला देसाई, दत्ताजी साळवी : तारांकित प्रश्न क्रमांक ४०८८० ला दिनांक २१ नोव्हेंबर १९९४ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

१) सामान्य विषयाच्या कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकांसाठी पदवी परिक्षेला द्वितीय श्रेणीची अट नाही परंतु या स्तरावरील कनिष्ठ महाविद्यालयीन शारिरीक शिक्षण शिक्षकांना मात्र अशी अर्हता लागू केल्यामुळे होणारा भेदभाव संपुष्टात आणण्यासाठी शारिरीक शिक्षण शिक्षकांसाठी लागू करण्यात आलेली पदवी स्तरावरील द्वितीय श्रेणीची अट काढून टाकण्याबाबतच्या शिक्षण संचालकांनी शासनाकडे पाठविलेल्या विचाराधिन प्रस्तावावर शासनाचा विचार पूर्ण झालेला आहे काय ?

२) असल्यास, शासनाने घेतलेल्या निर्णयाचे स्वरूप काय आहे ?

३. अद्यापि निर्णय झालेला नसल्यास याबाबत होणाऱ्या विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. मनोहर जोशी : (१) होय.

(२) कनिष्ठ महाविद्यालयातील शारिरीक शिक्षण शिक्षकांसाठी विहित करण्यात आलेल्या अर्हतेमधील “पदवी स्तरावरील द्वितीय श्रेणीची अट” दिनांक १३ मार्च १९९५ च्या शुद्धिपत्रकान्वये रद्द करण्यात आलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

श्री.बी.टी.देशमुख : अध्यक्ष महोदय, मागील अधिवेशनाच्या वेळी म्हणजे २१ नोव्हेंबरला उत्तर देण्यात आले होते की, “एक महिन्याच्या आत करू” १३ मार्चला यासंबंधी निर्णय झालेला आहे मुळ शासन निर्णयास ही दुरुस्ती केली आहे. म्हणून ज्या तारखेपासून मुळ शासन निर्णय अंमलात आलेला आहे त्या तारखेपासून ही दुरुस्ती लागू करणार आहात काय ?

श्री. अनिल देशमुख : अध्यक्ष महोदय, ह्यासंबंधी १३ मार्चला शुद्धिपत्रक काढले आहे.

सभापती : मा. सदस्यांचे म्हणणे असे आहे की ही १३ मार्चला दुरुस्ती केली आहे ती पुर्वलक्षी आहे काय ?

श्री.बी.टी.देशमुख : अध्यक्ष महोदय, मुळ शासन निर्णयात १३ मार्चला शुद्धिपत्रक काढले आहे म्हणजे मुळ शासन निर्णयाला दुरुस्ती केली आहे. ती तेव्हापासूनच लागू होईल ना ?

सभापती : प्रश्न अगदी साधा आहे की ज्यावेळेस शासन निर्णय काढण्यात आला त्या तारखेपासून ही १३ मार्चला केलेली दुरुस्ती लागू होणार काय ?

श्री. अनिल देशमुख : अध्यक्ष महोदय, होय.

उच्च माध्यमिक स्तरावरील शारिरीक शिक्षण विषय शिक्षकांच्या अर्हतेबाबत.

महाराष्ट्र शासन : शालेय शिक्षण विभाग, शुद्धीपत्रक, क्रमांक एचएसी-१३९४/२०२७३/(१/९४)/उमाशि-१ मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक :- १३ मार्च, १९९५.

संदर्भ :- १) शासन पत्र, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एचएससी-१३८० /५६७११(५६३६/८०)/उमाशि-१, दिनांक २५.१.१९९०.

२) शासन निर्णय, क्र.एचएससी-१३८०/५६७११(५६३६/८०)/उमाशि-१, दिनांक १४ ऑक्टोबर, १९९२.

शासन शुद्धिपत्र :- शासन पत्र, दिनांक २५.१.१९९० अन्वये उच्च माध्यमिक स्तरावरील शारिरीक शिक्षण शिक्षकांसाठी खालीलप्रमाणे शैक्षणिक व प्रशिक्षणिक अर्हता विहित करण्यात आली आहे :-

अ) उच्च माध्यमिक स्तरावर इतर सामान्य विषयांबरोबर शारिरीक शिक्षण हा विषय शिकविणाऱ्या शारिरीक शिक्षण शिक्षकांची शैक्षणिक व प्रशिक्षणिक अर्हता पदव्युत्तर पदवी (द्वितीय श्रेणी) सामान्य विषय/ बी.पी.एड./ एच.डी.एस. किंवा बी.एड. (शारिरीक शिक्षण) किंवा डी.पी.एड.

किंवा

ब) उच्च शिक्षण स्तरावर फक्त शारिरीक शिक्षण हा विषय शिकविणाऱ्या शारिरीक शिक्षण शिक्षकांची शैक्षणिक व प्रशिक्षणिक अर्हता विद्यापीठाची पदवी (द्वितीय श्रेणी) व एम.पी.एड. (द्वितीय श्रेणी) म्हणजेच शारिरीक शिक्षण विषयातील पदव्युत्तर पदवी (द्वितीय श्रेणी).

२. शारिरीक शिक्षण शिक्षकांसाठी विहित करण्यात आलेल्या वरील “ब” येथील अर्हतेमध्ये विद्यापीठाची पदवी व एम.पी.एड. या दोन्ही ठिकाणी द्वितीय श्रेणीची अट नमूद करण्यात आलेली आहे.

३. शासनाने आता याबाबत असा निर्णय घेतला आहे की, वरील “ब” येथे नमूद केलेल्या शारिरीक शिक्षण शिक्षकांच्या अर्हतेत विद्यापीठाच्या पदवीची “द्वितीय श्रेणीची” अट रद्द करण्यात येत आहे.

मोहन आवटे

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन.

पाठविले हे खरे आहे काय ?” या प्रश्नाला “होय” असे उत्तर दिले आहे. त्या निवेदनाच्या पहिल्याच परिच्छेदामध्ये असे म्हटले आहे की, “११ जून १९९२ ला विद्यापीठाच्या निर्धारण समितीने निर्णय घेतला आहे” आणि त्या निर्णयाची प्रत या निवेदनासोबत जोडली आहे हे खरे आहे काय ?

श्री.बबनराव घोलप : काही कारणास्तव निर्णय घेण्याला विलंब झाला. कागदपत्रांची पूर्तता करण्यात आली नव्हती. ही पूर्तता करण्यात आल्यावर ती वेतनश्रेणी आता लागू केली आहे.

श्री.बी.टी.देशमुख : अध्यक्ष महाराज, विद्यापीठाच्या असेसमेंट कमिटीने ११ जून १९९२ रोजी निर्णय घेतला आहे आणि त्या निर्णयाची प्रत त्या निवेदनासोबत जोडली आहे. त्याची अंमलबजावणी १९९२ मध्येच करण्यात आली आहे. डायरेक्टरनी त्यांच्या दिनांक २३.१०.१९९२ च्या पत्रान्वये हे मान्यही केले आहे आणि या पत्राची प्रतही निवेदनासोबत जोडली आहे. डायरेक्टरनी दि. ११.६.१९९२ चा विद्यापीठाच्या निर्धारण समितीचा निर्णय २३.१०.१९९२ ला मान्य केला ही गोष्ट खरी आहे काय ?

श्री.बबनराव घोलप : उत्तरामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे निर्णय झालेला आहे.

श्री.बी.टी.देशमुख : अध्यक्ष महाराज, महाविद्यालयातील “अनेक प्राध्यापकांनी ६ ऑगस्ट १९९४ रोजी किंवा त्या दरम्यान मा. समाजकल्याण मंत्री यांचेकडे निवेदन पाठविले हे खरे आहे काय ?” असा प्रश्न विचारला आहे त्याला मा.मंत्रिमहोदयांनी “होय” असे उत्तर दिलेले आहे. जे निवेदन मंत्रीमहोदयांकडे पाठविण्यात आले त्याची प्रत माझ्याजवळ आहे तरी हे निवेदन माननीय मंत्री महोदयांकडे आहे काय ?

श्री.बबनराव घोलप : हे निवेदन माझ्याकडे आता नाही.

श्री.बी.टी.देशमुख : अध्यक्ष महाराज, ज्या निवेदनावर हा प्रश्न आधारीत आहे ते निवेदन मंत्री महोदयांजवळ आता नाही. जे निवेदन सादर करण्यात आले होते ते न पाहताच या प्रश्नाचे उत्तर तयार करण्यात आले आहे काय ?

श्री.बबनराव घोलप : हे निवेदन माझ्याकडे आता नाही.

श्री.बी.टी.देशमुख : हे निवेदन आपल्याला मिळाले किंवा नाही यावर हा प्रश्न आहे. आपण या प्रश्नाला “होय” असे उत्तर दिले आहे. असे असतांना हे निवेदन आपल्याजवळ आता नाही असे आपण कसे काय सांगत आहात ?

सभापती : सन्माननीय सदस्य श्री.बी.टी.देशमुख यांना मी सांगू इच्छितो की, आपल्या हल्ल्याला उत्तर देण्यासाठी मंत्री महोदय अजून तयार झालेले नाहीत कारण ते नवीन आहेत.

श्री. अरूण मेहता : अध्यक्ष महाराज, प्रश्न क्रमांक १ ला “होय” असे उत्तर दिलेले आहे आणि ते निवेदनच मंत्री महोदयांकडे आता नसेल तर आपण हा प्रश्न राखून ठेवला पाहिजे आणि उद्या घेतला पाहिजे.

सभापती : प्रश्न राखून ठेवल्यानंतर तो केव्हा घ्यावयाचा हे मी ठरवीन. तरी सन्माननीय सदस्य श्री.बी.टी.देशमुख यांना मी विचारू इच्छितो की हा प्रश्न राखून ठेवावा असे आपले मत आहे काय ?

श्री.बी.टी.देशमुख : होय ! अध्यक्ष महाराज.

सभापती : ठीक आहे. हा प्रश्न राखून ठेवण्यात येत आहे.

मा. सभापतींच्या आदेशानुसार सोमवार, दिनांक २७ मार्च १९९५ रोजी राखून ठेवलेला तारांकित प्रश्न क्रमांक २.

यु.जी.सी. वेतनश्रेणीची थकबाकी देण्यामध्ये होणारा विलंब

महाराष्ट्र विधानपरिषद पहिले अधिवेशन, १९९५
सोमवार, दिनांक ३ एप्रिल १९९५

विधानपरिषद तारांकित प्रश्न क्रमांक २ सर्वश्री **बी.टी.देशमुख, व्ही.यू.डायगव्हाणे, पी.जी.दस्तुरकर, जयवंत ठाकरे, सुरेश पाटील :** सन्माननीय समाजकल्याण मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

१) १ जानेवारी १९८६ पासून अमलात आलेल्या विद्यापीठ अनुदान आयोगाची वेतनश्रेणी लागू केल्यामुळे द्यावयाची थकबाकी इतर सर्व महाविद्यालयातील प्राध्यापकांना देण्यात आली असली तरी समाज कल्याण खात्याच्या अखत्यारीत असलेल्या नागपूर येथील नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल वर्क या महाविद्यालयातील प्राध्यापकांना मात्र ती अजूनही अदा करण्यात आलेली नाही, अशी तक्रार करणारे एक निवेदन या महाविद्यालयातील अनेक प्राध्यापकांनी ६ ऑगस्ट १९९४ रोजी किंवा त्या दरम्यान मा. समाज कल्याण मंत्री यांचेकडे पाठविले हे खरे आहे काय ?

२) खरे असल्यास उक्त तक्रारीच्या निवारणार्थ शासनाने काय उपाययोजना केलेली आहे.

३) उपाययोजना केलेली नसल्यास याबाबत होणाऱ्या विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बबनराव घोलप, मा. समाजकल्याण मंत्री. (१) होय.

(२) नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल वर्क नागपूर या महाविद्यालयातील ३ प्राध्यापकांना १.१.१९८६ पासून अंमलात आलेली विद्यापीठ आयोगाची वेतनश्रेणी लागू करण्यात आली नव्हती. ती आता लागू करण्यात आली असून १.१.८६ पासून ते ३१.३.९५ ची थकबाकी मंजूर करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

श्री.बी.टी.देशमुख : अध्यक्ष महाराज, हा प्रश्न राखून ठेवण्यात आल्यामुळे ह्या प्रश्नास न्याय मिळाला आहे. मा. मंत्री महोदयांनी ह्या प्रकरणी समाधानकारक कारवाई केली आहे. आता मला अशी माहिती पाहिजे की, दि.

शिक्षणाचा आकृतीबंध अध्यासक्रम (१० +२ +३) शासकीय/अशासकीय संस्थांना जोडलेल्या उच्च माध्यमिक वर्गावरील व्यवसाय विषय

शिकविणाऱ्या शिक्षकांना दि. १६.१०.१९९२

पासून सुधारित वेतनश्रेणी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग,

शुध्दीपत्रक क्रमांक : पीटीएस २२९२/६५६३९/(२३६५)व्यशि-४,

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक १२ डिसेंबर १९९४.

संदर्भ :- १) शासन निर्णय क्रमांक पीटीएस २२९२/६५६३९/(२३६५)/व्यशि-४, दि. २५ मार्च १९९४.

२) शासन शुध्दीपत्रक, शालेय शिक्षण विभाग, क्र. एचएससी-१३९२/४६३६७/(१५४४)/उमाशि-१, दि. २२ जानेवारी, १९९३.

३) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग, क्रमांक : एचएससी-१३९३/(१८९९)/उमाशि-१, दि. २८ डिसेंबर १९९३.

४) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग, क्र. एसएसएन-२३९३/(१०६)/माशि-२, दि. ८ मार्च १९९४.

शुध्दीपत्रक : अशासकीय माध्यमिक शाळेतील व महाविद्यालयांना जोडलेल्या कनिष्ठ महाविद्यालयातील शिक्षकांना शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्रमांक एचएससी १३९०/८०३०/९०/उमाशि-१, दि. १६.१०.१९९२ अन्वये सुधारित द्विस्तरीय वेतनश्रेणी दि. १६.१०.९२ पासून लागू केली. त्याच धर्तीवर या विभागाने दि. २५ मार्च, १९९४ च्या शासन निर्णयातील संदर्भ क्र. १ येथे नमूद केलेल्या शासन निर्णयान्वये शासकीय/अशासकीय संस्थांना जोडलेल्या उच्च माध्यमिक वर्गावरील व्यवसाय विषय शिकविणाऱ्या शिक्षकांना दि. १६.१०.९२ पासून पूर्वलक्षी प्रभावाने द्विस्तरीय वेतनश्रेणी मंजूर करण्यात आली. सादर शासन निर्णयात ज्या अटी घातलेल्या आहेत, त्या अटीच्या संदर्भात शालेय शिक्षण विभागाने संदर्भ क्र. (२) ते (४) मध्ये नमूद केल्यानुसार वेळोवेळी ज्या सुधारणा केल्या त्या सुधारणांना अनुसरून सादर शिक्षकांना या शासन निर्णयाद्वारे वरील प्रमाणे शर्ती व अटी लागू करण्यात येत आहेत.

(१) प्रशिक्षण अर्हतेसह १२ वर्षांची अर्हताकारी सेवा (उच्च माध्यमिक स्तरावरील) च्या ऐवजी

(१) उच्च माध्यमिक स्तरावरील नेमणुकीच्या दिनांकापासून १२ वर्षांची अर्हताप्राप्त सेवा पूर्ण पदावनती/प्रतिनियुक्ती/सेवाखंड या वगळून उच्च माध्यमिक स्तरावर नेमणुकीच्या दिनांकापासून पूर्ण १२ वर्षे झालेली सेवा विचारात घ्यावी.

(३) तीन आठवड्यांचे सेवांतर्गत प्रशिक्षण पूर्ण करणेच्या ऐवजी

(३) (१) माध्यमिक, उच्च माध्यमिक शाळातील/कनिष्ठ महाविद्यालयातील जून ९३ अखेर वयाची ५५ वर्षे पूर्ण करणाऱ्या शिक्षकांना प्रशिक्षणातून सूट देण्यात येईल.

(२) राज्यातील खाजगी उच्च माध्यमिक शाळेतील/कनिष्ठ महाविद्यालयातील जे शिक्षक दि. १ जानेवारी १९९७ पर्यंत विहित प्रशिक्षण पूर्ण करण्याची हमीपत्र देतील अशा अर्हताप्राप्त शिक्षकांना वरिष्ठश्रेणी मंजूर करण्यात येईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

ह.भि.तायडे

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

मागासवर्गीयांसाठी आरक्षित पदे - उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास अदलाबदलीने पदे भरणे, पदे आरक्षणातून मुक्त करणे.

महाराष्ट्र शासन : सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१०९४/सीआर-५७/९४/१६-ब
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२. दिनांक : ५ डिसेंबर १९९४.

पहा : शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९४/२५५१/(क)/१६-ब
दिनांक २७ मार्च १९९१.

प्रस्तावना

शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०६४/१९१/ ने दिनांक १.४.१९९५ अन्वये मागासवर्गीयांच्या विविध प्रवर्गाकरिता सरळ सेवा प्रवेशाकरिता आरक्षण विहित करण्यात आले होते. त्यामध्ये इतर मागासवर्गीयांकरिता १० टक्के आरक्षण विहित करण्यात आलेले होते व ते २२ मार्च १९९४ पर्यंत अंमलात होते. दिनांक १.४.१९९५ अन्वये निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार इतर मागासवर्गीयांकरिता असलेले आरक्षण भरले न गेल्यास अनुशेष म्हणून दाखविण्याची तसेच ते पुढे ओढण्याची तरतूद नव्हती. त्यामुळे शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९१/२५५१/(क)/१६-ब, दिनांक २७ मार्च, १९९१ च्या आदेशानुसार अदलाबदलीने पदे भरतांना ती फक्त अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती आणि विमुक्त जाती व भटक्या जमाती या प्रवर्गांमधूनच भरण्याची तरतूद आदेशात करण्यात आलेली होती. मंडल आयोगाच्या शिफारसीनुसार शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/१६-ब, दिनांक २३ मार्च १९९४ अन्वये मागासवर्गीयांना ज्या विविध प्रवर्गांकरिता आरक्षण विहित करण्यात आलेले आहे त्यामध्ये इतर मागासवर्गीयांकरिता एकूण १९ टक्के आरक्षण विहित करण्यात आलेले आहे. या आरक्षित पदांपैकी काही पदे भरली न गेल्यास ती पुढील ५ भरती वर्षपर्यंत अनुशेष म्हणून पुढे ओढण्याची तरतूद करण्यात आलेली असून ती अदलाबदलीने भरण्याबाबत देखील दिनांक २३ मार्च १९९४ च्या शासन निर्णयात तरतूद करण्यात आलेली आहे. त्याचप्रमाणे गुणवत्तेनुसार जे मागासवर्गीय उमेदवार सेवा प्रवेशाकरिता पात्र ठरतील त्यांची गणना आरक्षित पदावर केली जाणार नाही अशीही तरतूद दिनांक २३ मार्च १९९४ च्या आदेशात करण्यात आलेली आहे.

मागासवर्गीयांसाठी असलेल्या सरळ सेवा भरती तसेच पदोन्नतीमध्ये आरक्षित पदे उमेदवाराअभावी भरली न गेल्यास ती कशा प्रकारे भरण्यात यावीत याबाबतचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. या गोष्टीचा सर्वंकष विचार करून शासनाने आता खालीलप्रमाणे निर्णय घेतले आहेत :-

शासन निर्णय

शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९१/२५५१/(क)/१६-ब दिनांक २७ मार्च १९९४ मधील आदेश अधिकृतित करून खालीलप्रमाणे सुधारित आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत.

सरळ सेवा भरती

(अ) अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती (अ) भटक्या जमाती (ब) भटक्या जमाती (क) भटक्या जमाती (ड) व इतर मागासवर्गीय (इ) या प्रवर्गांकरिता निर्धारित केलेल्या प्रमाणानुसार भरती करण्यासाठी त्या त्या प्रवर्गांचा उमेदवार उपलब्ध झाला नाही तर अशी पदे ५ भरती वर्षांपर्यंत रिक्त ठेवावी व या ५ भरती वर्षांत त्या प्रवर्गांचा उमेदवार उपलब्ध करून घेण्याचे प्रयत्न करण्यात यावेत, असे प्रयत्न करूनही उमेदवार प्राप्त झाला नाही तर ६ व्या वर्षी खाली उल्लेख केल्याप्रमाणे अदलाबदलीने ही पदे भरण्यात यावीत. ६ व्या वर्षीही त्या प्रवर्गांचा किंवा अदलाबदलीसाठी दुसऱ्या प्रवर्गांचा उमेदवार उपलब्ध झाला नाही तर ७ व्या वर्षी खुल्या प्रवर्गाने उमेदवार भरण्याची कार्यवाही सामान्य प्रशासन विभागाच्या मान्यतेनेतर करण्यात यावी. त्यासाठी आवश्यक त्या समर्थनानीशी प्रस्ताव सामान्य प्रशासन विभागाकडे पाठवावा. ६ व्या वर्षी पदे खालील प्रवर्गाने अदलाबदलीने भरण्यात यावीत :-

अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती)(या दोन प्रवर्गांतच अदलाबदली करण्यात यावी.

विमुक्त जाती (अ) भटक्या जमाती (ब))((मूळच्या १४ व तत्सम जाती) (मूळच्या २८ व तत्सम जमाती) या दोन प्रवर्गांतच अदलाबदली करण्यात यावी.

भटक्या जमाती (क) धनगर व तत्सम भटक्या जमाती (ड) वंजारी व तत्सम इतर मागासवर्गीय (इ))(या तीन

प्रवर्गांत अदलाबदली करण्यात यावी.

(ब) प्रशासकीय व जनहितास्तव पदे ५ भरतीवर्षांपर्यंत रिक्त ठेवणे

१.१.८६ ते ३१.३.९३ पर्यंतची जवळ जवळ दोन लाख रूपयाची थकबाकी प्रत्यक्षात देण्यात आली आहे हे खरे आहे काय? तसेच १९९३ ते १९९५ पर्यंतची जवळ जवळ ४८ हजार रूपयाची थकबाकी प्रत्यक्षात गेल्या २-४ दिवसात देण्यात आली आहे हे खरे आहे काय?

श्री. बबनराव घोलेप : अध्यक्ष महोदय, सदरची थकबाकीची रक्कम चेकव्दारे अदा करण्यात आली आहे.

*****

शक्य नसेल तर पद तात्पुरते बिगर राखीव करण्याचा प्रस्ताव संबंधित विभागाच्या सचिवांच्या प्रमाणपत्रासह सामान्य प्रशासन विभागाकडे अभिप्रायासाठी पाठवावा. अशा प्रस्तावावर सामान्य प्रशासन विभागाने अभिप्राय दिल्यानंतर वर्ग-१, व वर्ग-२ च्या पदासंदर्भात प्रस्ताव त्या त्या विभागाच्या सचिवांनी मा. मंत्री, समाजकल्याण व आदिवासी विभागाचे मंत्री यांच्यामार्फत मा. मुख्यमंत्र्यांकडे सामान्य प्रशासन विभागांमार्फत मान्यतेसाठी पाठवावेत.

(क) मंत्रालयातील, विभागातील व विभागाच्या नियंत्रणाखालील कार्यालयातील वर्ग-३ व वर्ग-४ ची पदे तात्पुरत्या स्वरूपात अनारक्षित करण्याबाबतचे प्रस्ताव संबंधित विभागाने सामान्य प्रशासन विभागाच्या मान्यतेसाठी सादर करावेत व सामान्य प्रशासन विभागाच्या मान्यतेनेतर विभागांनी मा. मंत्री (स.क.) आणि मा. मंत्री (आदिवासी विकास) यांची मान्यता घ्यावी.

(ड) वर नमूद केल्याप्रमाणे अशा सर्व प्रकरणी सामान्य प्रशासन विभागाचे अभिप्राय घेण्यात यावेत.

पदोन्नती

(१) अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती/ विमुक्त जमाती(अ)/भटक्या जमाती (ब) यांना पदोन्नतीमध्ये आरक्षण ठेवण्यात आले आहे. शासन निर्णय क्र. बीसीसी-१०७२/जे, दिनांक २३ मे १९७४ अन्वये त्यासाठी ५० बिंदू नामावली निर्धारित केली आहे. त्याचा अवलंब करावा. या नामावलीत विमुक्त जाती/भटक्या जमातींचा एकत्रित समावेश करण्यात आला आहे. त्याप्रमाणेच कार्यवाही करावी. या प्रवर्गांसाठी निर्धारित केलेल्या प्रमाणानुसार त्या त्या प्रवर्गांचे उमेदवार उपलब्ध झाले नाहीत तर पद भरण्यासाठी ३ भरती वर्षे प्रयत्न करण्यात यावा व त्या प्रवर्गांचे उमेदवार मिळेपर्यंत ते पद ३ भरती वर्षे रिक्त ठेवण्यात यावे. तदनंतर ४ थ्या वर्षी अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती या दोन प्रवर्गांतून व विमुक्त जाती (अ) / भटक्या जमाती (ब) या दोन प्रवर्गांतून आपआपसातून अदलाबदलीने भरण्यात यावे.

(२) प्रशासकीय कारणास्तव किंवा जनहितास्तव अशी पदे संबंधित प्रवर्गांचा उमेदवार उपलब्ध नसल्यास तात्पुरत्या स्वरूपात अनारक्षित करावयाची असल्यास यासंबंधीचा प्रस्ताव संबंधित प्रशासकीय विभागांमार्फत सामान्य प्रशासन विभागाकडे मंजूरीसाठी पाठवावा. सामान्य प्रशासन विभागाने या पदाचे राखीव स्वरूप तात्पुरते काढून टाकण्यास मान्यता दिली तर एकत्रित निवडसूचित समाविष्ट असलेल्या इतर कर्मचाऱ्यांची नेमणूक करून रिकाम्या जागा तात्पुरत्या स्वरूपात भरता येतील व त्या त्या गटाची राखीव पदे त्या गटाचा उमेदवार उपलब्ध होईपर्यंत ४ थ्या वर्षी वर नमूद केल्याप्रमाणे पद अदलाबदलीने भरावे. ४ थ्या वर्षीही अदलाबदलीसाठी मागासवर्गीयांचा उमेदवार उपलब्ध झाला नाही तर पद कायमचे अनारक्षित झाले असे समजून इतर प्रवर्गांतून / खुल्या प्रवर्गाने (ज्यात मागासवर्गीयही असतील) भरण्यात यावे यासाठीही सामान्य प्रशासन विभागाची मान्यता घ्यावी.

(३) गट - १ व गट - २ ची आरक्षित पदे तात्पुरत्या स्वरूपात बिगर आरक्षित करण्यासंबंधीचे प्रस्ताव योग्य त्या समर्थनासह संबंधित विभागाच्या सचिवांच्या प्रमाणपत्रासह सामान्य प्रशासन विभागाच्या अभिप्रायासाठी पाठवावेत व नंतर मा. मंत्री, समाजकल्याण, मा. मंत्री, आदिवासी विकास व संबंधित विभागाचे मंत्री यांच्यामार्फत मा. मुख्यमंत्र्यांकडे मंजूरीसाठी पाठवावेत.

(४) मंत्रालयीन विभागातील व विभागांच्या नियंत्रणाखालील कार्यालयातील वर्ग-३ व ४ थी आरक्षित पदे तात्पुरत्या स्वरूपात बिगर आरक्षित करण्यासंबंधीचे प्रस्ताव योग्य त्या समर्थनासह संबंधित विभागाच्या सचिवांच्या प्रमाणपत्रासह सामान्य प्रशासन विभागाच्या मान्यतेसाठी पाठवावेत.

(५) वर नमूद केल्याप्रमाणे अशा प्रकरणी सामान्य प्रशासन विभागाचे अभिप्राय घेण्यात यावेत.

(६) गट-१ व गट-२ च्या निवड सूचीतील मागासवर्गीयांच्या अधिक्रमास मान्यता देण्यासाठी सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्री (समाजकल्याण) मंत्री (आदिवासी विकास) व विभागाचे मंत्री यांच्यामार्फत मा. मुख्यमंत्र्यांकडे अशी प्रकरणे सादर करण्यात यावीत.

(७) ज्येष्ठतेनुसार मागासवर्गीय उमेदवार पदोन्नतीला पात्र असेल परंतु त्यांच्या प्रवर्गांचा आरक्षित बिंदू नसेल तर अशा कर्मचाऱ्यास आरक्षित बिंदू नाही म्हणून पदोन्नती नाकारू नये.

सर्वसाधारण सूचना

(१) राखीव जागेवर खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांची तात्पुरती नियुक्ती/ पदोन्नती देतांना "आपली नियुक्ती/पदोन्नती मागासवर्गीयांच्या राखीव जागेवर तात्पुरत्या स्वरूपात करण्यात आली असून संबंधित उमेदवार प्राप्त झाल्यानंतर किंवा अदलाबदलीने पद भरल्यानंतर आपली नियुक्ती/पदोन्नती संपुष्टात येईल." असा उल्लेख नियुक्ती/ पदोन्नतीच्या आदेशात न चुकता करण्यात यावा.

(२) राखीव जागेवर इतर उमेदवारांची तात्पुरती नियुक्ती/पदोन्नती दिल्यास अशा उमेदवारांची नोंद कायम स्वरूपी बिंदू नामावलीत घेण्यात येऊ नये. त्यांची नोंद

विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांसाठी प्रशिक्षणाचा धडक कार्यक्रम आयोजित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन : शासन निर्णय : एनजीसी-१२९४/(२७२९)/विशि-४ उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग, मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक १० नोव्हेंबर, १९९४.

वाचावे :- (१) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्रमांक एनजीसी-१२८६/(१२३४)/विशि-४ दिनांक २७.२.८९ (२) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्रमांक एनजीसी-१२८९/(१६०५) विशि-४ दिनांक १५ डिसेंबर, १९८९. (३) शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक : एनजीसी-१२४९/(१६०५) विशि-४, दिनांक २० जुलै १९९३. (४) शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण) यांचे अर्ध शासकीय पत्र क्रमांक : यूएनआय. १९९०/रिफ्रे-कोर्स/९-अ, दिनांक ५.२.९४.

शासन निर्णय

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण १९८६ अनुसार उच्च शिक्षण अधिक गतिशील होणे आवश्यक आहे त्यासाठी खालील बाबींवर भर देण्याचे उद्दिष्ट आहे. १. अस्तित्वात असलेल्या संस्थांचे दृढीकरण व विस्तार २. स्वायत्त महाविद्यालये व विद्यापीठीय विभागांचा विकास. ३. अभ्यासक्रमाची पुनर्रचना. ४. शिक्षकांचे प्रशिक्षण. ५. संशोधनावर भर देणे. ६. उच्च शिक्षणाची क्षमता वाढविणे. ७. राज्य स्तरावर व राष्ट्रीय पातळीवर समन्वय साधण्यासाठी व्यवस्था निर्माण करणे. ८. शिक्षकांची देवाणघेवाण. ९. आर्थिक बाबी. १०. पुनर्विलोकन व देखभाल.

वरील सर्व कार्यक्रमांमध्ये शिक्षक प्रशिक्षणाला विशेष महत्त्व आहे. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण १९८६ व त्याअंतर्गत तयार करण्यात आलेल्या कृती कार्यक्रमानुसार केंद्र सरकार व विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शिक्षकांचा दर्जा वाढवून त्यांना त्यांचे अंगिकृत कार्य करण्यास प्रवृत्त करण्यासाठी अनेक निर्णय घेतले आहेत. यात वेतनश्रेणीची पुनर्रचना, शैक्षणिक अर्हता व कार्य याच्याशी निगडित व्यावसायिक प्रगतीच्या संधी साधण्यासाठी प्रोत्साहने व प्रशिक्षणाच्या संधी यांचा समावेश होता. राज्य शासनाने सुधारित वेतनश्रेणी मंजूर करताना महाविद्यालयीन शिक्षकांना वरिष्ठ श्रेणी व निवडश्रेणी देय होण्यासाठी ३

तात्पुरत्या स्वरूपातील स्वतंत्र नोंदवहीत घेण्यात यावी. व जसजसे मागासवर्गीय उमेदवार उपलब्ध होतील तसतसे त्या नोंदवहीतील नोंदी कायम स्वरूपी बिंदू नामावलीत घेण्यात याव्यात.

३) सामान्य प्रशासन विभागाच्या मान्यतेसाठी जे जे प्रस्ताव सादर करण्यात येतील ते ते प्रस्ताव संबंधित विभागांनी मागासवर्गीयांच्या आरक्षणाची अंमलबजावणी करण्याकरिता नेमण्यात आलेल्या उपसचिवांनी प्रथम तपासून आपापल्या विभागाच्या सचिवांमार्फत सामान्य प्रशासन विभागाकडे पाठवावेत.

४) मंत्रालयीन विभागाच्या आधिपत्याखाली असलेल्या क्षेत्रीय कार्यालयातील गट-३ व गट-४ च्या सरळ सेवा भरतीतील व पदोन्नतीतील मागासवर्गीयांचे अनारक्षण/अधिक्रमण याबाबत विभाग प्रमुखांनी सहाय्यक आयुक्त (मागासवर्ग कक्ष) यांचे प्रमाणपत्र न चुकता घ्यावे.

५) महामंडळे, मंडळे, महानगरपालिका, नगरपालिका, शासकीय उपक्रम, जिल्हा परिषद, अनुदानित संस्था, विद्यापीठ, सहकारी संस्था/बँका, शैक्षणिक अनुदानित संस्था इत्यादिमधील मागासवर्गीयांची आरक्षित पदे तात्पुरत्या स्वरूपात बिगर आरक्षित करण्यासंबंधी संबंधित विभागांनी सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने व मान्यतेने पुढील कार्यवाही करावी.

हे आदेश १ जानेवारी १९९५ पासून अमलात येतील. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(शांता शास्त्री)

शासनाचे प्रधान सचिव

प्रति,

राज्यपाल यांचे सचिव

मुख्यमंत्र्यांचे सचिव

सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव

मुख्य सचिव/अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग,

सर्व विभागीय आयुक्त, सर्व जिल्हाधिकारी, सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य

कार्यकारी अधिकारी.

ते ४ आठवड्याचे उजळणी वर्ग / उद्बोधन वर्ग पूर्ण करण्याची अट घातलेली आहे. शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी-१२८६/(१२३४)यूएनआय४ दिनांक २७.२.८९ अन्वये २ प्रशिक्षण वर्ग पूर्ण करण्याची मुदत दिनांक ३१.१२.९३ पर्यंत विहित करण्यात आलेली होती. तथापि राज्यातील महाविद्यालयीन शिक्षक वर्गाच्या प्रमाणात प्रशिक्षणाच्या सोयी पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध नसल्यामुळे शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक एनजीसी-१२८९/(१६०५)यूएनआय४, दिनांक २०.७.९३ अन्वये, ही अट काढून टाकली आहे. तथापि शिक्षकांना उजळणी वर्गाची संधी देवूनही त्यांनी जाणूनबुजून या संधीचा फायदा घेतला नाही तर त्यांची पुढील वेतनवाढ रोखण्यात येईल व त्यांना वरिष्ठ/निवडश्रेणी पासून वंचित रहावे लागेल. त्यामुळे राज्यात महाविद्यालयीन शिक्षकांसाठी उद्बोधन वर्गाची/उजळणी वर्गाची पुरेशी सोय उपलब्ध करून देणे आवश्यक आहे.

वरील गोष्टीचा विचार करून शासनाने राज्यातील विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांसाठी प्रशिक्षणाचा धडक कार्यक्रम खालील प्रमाणे आयोजित करण्याचे ठरविले आहे.

प्रत्येक उजळणी वर्गासाठी ५० शिक्षक याप्रमाणे प्रत्येक वर्षी किमान ११० वर्गांचे आयोजन करण्यात यावे. विद्यापीठ निहाय प्रशिक्षण वर्गांची संख्या खालील प्रमाणे असावी. मुंबई विद्यापीठ २०, एस.एन.डी.टी.विद्यापीठ १०, पुणे विद्यापीठ १६, शिवाजी विद्यापीठ,कोल्हापूर १२, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ १४, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगांव १०, अमरावती विद्यापीठ, अमरावती १२, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर १६, एकूण ११०.

योजनेची कार्यवाही :- प्रशिक्षण आयोजित करण्याच्या कार्यक्रमाची संबंधित विद्यापीठातील एकेडमिक स्टाफ कॉलेजेस मार्फत करण्यात यावी. ज्या विद्यापीठांत एकेडमिक स्टाफ कॉलेजेस नाहीत त्यामध्ये त्या विद्यापीठांना हे वर्ग आयोजित करण्याची जबाबदारी विद्यापीठ प्रमुखावर सोपविण्यात येत आहे.

आर्थिक बाबींची तरतूद :- ५० शिक्षक प्रशिक्षणार्थीच्या एक प्रशिक्षण वर्गाचे आयोजन करण्यासाठी खालील प्रमाणे खर्च करण्यास मंजुरी देण्यात येत आहे. १. ५० शिक्षकांचा प्रवास व दैनिक भत्ता रु. १,१२,०००, २. प्रशिक्षणार्थींना द्यावयाचे साहित्य रु. १०,०००, ३. व्याख्यात्यांचे मानधन व प्रवास भत्ता रु. १०,०००, ४. स्टेशनरी व इतर खर्च रु. ३,०००, रु. १,३५,०००, विज्ञानशाखेतील विषयासाठी लागणारा खर्च रु. २०,००० विज्ञानेतर विषयासाठी लागणारा खर्च रु. १०,००० प्रशिक्षण कालावधी ३ ते ५ आठवडे सरासरी एकूण खर्च रु. १,६५,०००

प्रत्येक प्रशिक्षणार्थी मागे सुमारे ३००० खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या प्रशिक्षण वर्गावर केलेला खर्च वेतनेतर अनुदानासाठी मान्य खर्च म्हणून धरण्यात येईल. महाविद्यालयांना देण्यात येणाऱ्या वेतनेतर अनुदानासाठी मंजूर केलेल्या तरतुदीतून वरील खर्च भागविण्यात यावा. तसेच ज्या महाविद्यालयातून शिक्षक पाठविले जातील त्या महाविद्यालयीन प्रत्येक शिक्षकामागे रु. ३००० प्रमाणे प्रशिक्षण फी म्हणून संबंधित विद्यापीठाकडे जमा करावी. अशा प्रकारच्या जमा होणाऱ्या रकमेतून संबंधित विद्यापीठ प्रशिक्षण वर्गाचे आयोजन करतील. प्रशिक्षण वर्गाचे आर्थिक हिशेब स्पष्टपणे ठेवण्याबाबत शिक्षक संचालकांनी विद्यापीठांना सूचना द्याव्यात. प्रशिक्षण वर्गाच्या जमाखर्चाचे ऑडिट वर्षाअखेरीस करून घेऊन ऑडोटेड स्टेटमेंट सादर करणे विद्यापीठावर संबंधित संस्थेवर बंधनकारक राहिल.

कांही विशिष्ट विषयाचे उजळणी वर्ग राज्यातील संबंधित विषयाच्या शिक्षकांच्यासाठी खाली नमूद केलेल्या विद्यापीठीय/संस्थेत आयोजन करण्यात यावेत. १. गोखले अर्थशास्त्र व राज्यशास्त्र संस्था (अभिमत विद्यापीठ) पुणे. २. अर्थशास्त्र २. पुणे विद्यापीठ. ३. तत्त्वज्ञान ३. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर : संस्कृत ४. एस.एन.डी.टी. विद्यापीठ : गृहशास्त्र

या धडक कार्यक्रमासाठी विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांना प्रशिक्षणाची संधी उपलब्ध होऊ शकेल या संधीचा लाभ घेणे शिक्षकांवर बंधनकारक राहिल. संधी देऊनही या संधीचा लाभ न घेणाऱ्या शिक्षकांच्या पुढील वेतनवाढ रोखून धरल्या जातील व त्यांना वरिष्ठश्रेणी/निवडश्रेणी मंजूर केली जाणार नाही. ही बाब सर्व शिक्षकांच्या नजरेस आणण्यात यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मा.ना.कांबळे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

NUTA BULLETIN (Fortnightly Journal of NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION) EDITOR : Dr. Sharad Kalnawat, Tilakwadi, Yeotmal-444 001. PUBLISHER AND ACTING EDITOR : R. Chittaranjan, Gulmohar Colony, Camp, Amravati-444 602 Composed at :NUTA Office, (for NUTA Bulletin) Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road, Amravati-444 601. PRINTED AT Someshwar Printing Press, Satidham Market Amravati. (M.S) REGD NO. ATI 263 Licenced to post without prepayment LICENCE NO. ATI 10

Date of Posting : 24 - 4 - 1995

Name of the Posting office : R.M.S. Amravati.

if Undelivered please return to :
NUTA Bulletin Office, Phundkar Bhavan,
Behind Jain Hostel, Maltekadi Road,
Amravati-444 601.